

অসমীয়া ভাষাৰ উপভাষা

ড० চন্দনা ডেকা

অসমীয়া বিভাগ,

ড० বি.কু.বি. মহাবিদ্যালয়, পুৰণিগুদাম

উপভাষা:

- ❖ এটা ভাষা উপভাষাৰ সমষ্টি।
- ❖ এটা উপভাষা কোনো জনসমষ্টিৰ ব্যক্তি ভাষাৰ সমষ্টি।
- ❖ যি জনসমষ্টিৰ ইজনে সিজনৰ ব্যক্তি ভাষা বুজে,সেই জনসমষ্টিৰ ব্যক্তি ভাষাৰ সমগ্রতাই হল উপভাষা।
- ❖ ভাষাতাত্ত্বিক দৃষ্টিকোণৰ পৰা কোনো উপভাষাই শ্ৰেষ্ঠ বা নিকৃষ্ট নহয়।
- ❖ উপভাষা ভৌগোলিক আৰু সামাজিক কাৰণত গঢ় লৈ উঠে।
- ❖ শ্ৰেণীভেদে,জাতিভেদে অথবা লিংগভেদে সামাজিক উপভাষা গঢ় লৈ উঠে।
- ❖ প্ৰাকৃতিক ব্যৱধানতকৈ সামাজিক ব্যৱধানেহে উপভাষা সৃষ্টিত প্ৰধান ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে।

অসমীয়া ভাষাৰ উপভাষা:

- গ্ৰীয়াৰ্ছন, বাণীকান্ত কাকতি, উপেন্দ্ৰনাথ গোস্বামীয়ে আগবঢ়োৱা অসমীয়া ভাষাৰ ঔপভাষিক বিশ্লেষণৰ ভিত্তি আছিল ভৌগোলিক।
- ভৌগোলিকভাৱে অসমীয়া ভাষাক ১) পূব অসমৰ উপভাষা বা উজনিৰ উপভাষা ।
২) পশ্চিম অসমৰ উপভাষা বা নামনিৰ উপভাষা।
- গোলোকচন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে উজনি অসমৰ উপভাষা আৰু নামনি অসমৰ উপভাষাৰ মাজত মধ্য অসমৰ উপভাষা এটি নিৰ্ণয় কৰিছে।
- মধ্য অসমৰ উপভাষাৰ সীমা উত্তৰে দৰং জিলা, দক্ষিণ-পূবে মৰিগাঁও জিলা আৰু দক্ষিণ-পশ্চিমে কামৰূপ জিলা ।
- ফণীন্দ্ৰ নাৰায়ণ দত্তবৰুৱাই ভাষাৰপৰা উপভাষা বিভাজনৰ কাৰক তিনিটা বুলি কৈছে-
 - ১) ভৌগোলিক
 - ২) সামাজিক
 - ৩) ভাষা-সংকৰী

ফণীন্দ্ৰ নাৰায়ণ দত্তবৰুৱাই দেখুওৱা উপভাষাৰ বিভাজনসমূহ হল-

❖ অসমীয়া → ভৌগোলিক-পূৰ্বাঞ্চলৰ অসমীয়া

পশ্চিমাঞ্চলৰ অসমীয়া (কামৰূপী)

গোৱালপৰীয়া

পলাশবৰীয়া

বৰপেটীয়া

নলবৰীয়া

দৰঙী

সংকৰী-

আৰ্যমূলীয়

বাংলাদেশী-অসমীয়া

ৰাজবংশী-অসমীয়া

বিহাৰী-অসমীয়া

নেপালী-অসমীয়া

বিষ্ণুপুৰীয়া-অসমীয়া

মাৰোৱাৰী -অসমীয়া

চিতাগঙী-অসমীয়া

সংকৰী-

তিব্বত-বৰ্মীমূলীয় বা ভিন্ন নৃগোষ্ঠী

বাগানীয়া -অসমীয়া

সোণোৱাল কছাৰী-অসমীয়া

কাৰ্বি-অসমীয়া

আহোম-অসমীয়া

মিচিং -অসমীয়া

দেউৰী-অসমীয়া

তিৱা-অসমীয়া

হাজং-অসমীয়া

ৰাভা-অসমীয়া

.....